

ВСЕЗНАЕЩИЯТ БОГ

Неделя, 15 февруари 2009, сутрин.

П-р Данаил ИГНАТОВ

Скъпи приятели,

Нека си зададем въпроса : ЗА КАКВО СЛУЖИ ЗНАНИЕТО?

Някои от верните отговори биха били, че знанието е средство на осъзнаване на самоличността, средство за ориентация в живота, средство на възпроизводство на материални блага, средство за предвиждане на бъдещи събития с цел защита на нашите интереси, средство за контрол и управление, средство на властта.

Във връзка с това искам да споделя един спомен от детските си години, (някъде през 50-60-те години на миналия век), когато нашата хазайка, дама от бившия буржоазен хайлайф на Асеновград, развълнувано ни предупреди да затваряме прозорците, когато разговаряме в къщи, защото научила, че хора на тогавашната комунистическа власт ходят и подслушват под прозорците и после – и после да не се чудим, че “знаят всичко за нас”.

Помня, че в този момент погледнах към прозореца, и с тревога забелязах, че и в този момент той стоеше отворен...

Днес можем да говорим с отвращение но и с известна ирония за онези времена в които онази властта беше готова да унищожи всеки, който може с нещо да я застраши. Защото и тогава, както винаги, вярващите знаеха, че всяка власт, колкото и да е “всезнаеща” има определени години и дни на живот и след това се сваля от Всезнаещия, Вездесъщ и Всемогъщ Бог. Това се отнася и за политическите наследници на онези брутални властници, които благодарение на своето по-добро образование и хитрост успяват да се приспособят към по-демократичните форми на власт и да участват – и сега - така “вездесъщо” и в съвременното управление на страната ни.

Който и каквито и да са, те би трябвало най-после да научат този урок, че при всички случаи са крайни и ограничени хора, стоящи с много неизвестни в личния си живот и за *личната си съдба* пред Бога, Твореца на Вселената и Твореца на човешката история.

1. ЧОВЕШКИ ПРЕДСТАВИ ЗА БОЖИЕТО ЗНАНИЕ.

Материалистическата философия, с която няколко поколения израстнаха България ни внушаваше, че Бог е просто една идея-хипербола, едно преувеличено отражение на нашето собствено съзнание и стремеж към пълен контрол над всичко, което става в “самоорганизиращата” се материя на света.

Вярващите в Бога могат да кажат от своя страна, че идеята за самоорганизиращата се материя е пълна фантазмагория. Но същевременно могат напълно да се съгласят и с библейски аргументи да потвърдят, че човекът има този стремеж към абсолютното, към тоталното знание с надеждата самостоятелно да контролира физическите закони във Вселената и законите на

развитието на историята и обществото. И сам да определя кое е добро и кое е зло; дали да има или да няма никакви морални норми.

Човекът иска да знае всичко. Човекът иска да бъде бог.

ИЗКУШЕНИЯТА НА ТОТАЛНОТО ЗНАНИЕ

Ние знаем от първите страници на книгата Битие в Библията как се е появило това желание за всезнание, този стремеж към тоталното знание. Независимо дали ще приемем, че дървото на познаване доброто и злото е някакъв особен вид растение или само метафора, трябва да приемем и в двата случая, че там в Едемската градина се е породила идеята за това, че ние нямаме нужда Бог винаги да ни казва кое е добро и кое е зло. От където пък идва и внушението, че Той знае много, но не иска да знае това, което ни е най-необходимо, което ни е необходимо – тук и сега. “Като е така” са си казали вероятно първите хора, “нека Той да се грижи за света, но нека ни остави с нашата *свободна воля* да изследваме, да се учим и да научаваме от опита на пробите и грешките кое е правилно и кое неправилно. Нека да не бъдем само настойници на чужда воля, а да научим всички тънкости, както на човешкото, така и на тайното Божие знание. Нека като истински господари да обхванем с двете си ръце това земно кълбо, и Вселената, и да ги въртим на където и както искаме”. (Вие на pewno сте виждали онзи филм на Чарли Чаплин – с подобна сцена. Аз мисля, че идеята на автора е била не само да осмее тоталитарни водачи като Хитлер, но и да ни накара да се замислим, дали у всеки у нас не дреме по малко от такъв един диктатор.)

Библията ни показва, че този тип неподчинение на Божиите наредби за достъпа до тоталното знание се е оказало фатално като глобална катастрофа в началото на човешката цивилизация.

2. БИБЛЕЙСКОТО ОТКРОВЕНИЕ ЗА ВСЕЗНАЕЩИЯ БОГ

Тези които изследват задълбочено Библията разбират, че тя ни дава откровение за един наистина Всезнаещ Бог.

Какво означава това понятие?

Думата “всезнание” означава “да притежаваш всичките знания”. Това е термин, който се употребява правилно единствено за Бога. Само същество, което е безкрайно и вечно е в състояние да знае всичко. Знанията на ограниченото създание винаги са обусловени от ограниченото съществуване.¹ Бог не само ЗНАЕ, но и ВСЕ-ЗНАЕ, Той е Всезнаещ Бог.

Ще представим няколко насоки, които ни дава Божието Слово по този въпрос.

А. БОГ Е СЪВЪРШЕН В ЗНАНИЕ И СЕБЕПОЗНАНИЕ

Ето ние чуваме младият приятел на Йов, Елиу, да се провиква :

¹ Р.Ч. СПРОУЛ. Основни истини за християнската вяра. Сто основни християнски доктрини. София, Динамик консулт, 1999г, с.69

Разбираш ли...чудесните дела на Съвършения в знание? (Йов 37:16)

Понеже е безкраен, Бог има способност да знае всичко, да разбира всичко и да проумява всичко. Той никога не научава и не овладява нови знания. Бъдещето, както миналото и сегашното са Му напълно известни. Нищо не може да го изненада².

А чрез Първа книга на царете, не от някакъв древен философ, а от една жена, Анна, която се моли от цяло сърце за рожба, чуваме тази велика мъдрост:

Господ е Бог на знание и от Него се претеглят делата (I Цр2:3)

Само този който има пълното знание за живота, може да “претегля” делата. Само Той може да каже кое е добро и кое зло в цялостния план на Творението и в цялостния план на нашето Спасение.

Истинско щастие, че не живеем под страха на някакви олимпийски божества, които крият от хората огъня или онези знания с които човекът може да подобри начина си на живот. А напротив разбираме, че Той ни е създал, за да бъдем разумни и ЗНАЕЩИ настойници на цялото богатство и великолепието от ресурси на Земята. Ние казахме вече само до какъв тип знание човекът не е трябвало да се домогва. Онова, което е довело до грехо-падението на Адам и Ева. И ето, че въпреки грехът, този Бог ни се разкрива в своята предъзходна любов към нас като Верен и Истинен, като спасително Слово.

Същевременно трябва да приемем, че Той има знание за Себе Си, което е недостъпно за нашия ум. Той има знание, което засяга Неговото САМОСЪЗНАНИЕ, Неговата СВРЪХ-СЪЩНОСТ:

За това чуваме да се говори за някакво скрито ИМЕ у НЕГО наред с всички прекрасни и превъзвишени имена, които знаем :

След това видях небето отворено и ето, бял кон, и Онзи, Който яздеше на него се наричаше Верен и Истинен и съди и воюва с правда...На главата Му имаше много корони и носеше написано име, което никой не знаеше, а само Той; и беше облечен с дреха обляна с кръв; и името Му беше Божието слово. (Ок19: 13)

За това можем да се присединим към призива на византийския богослов Псевдо-Дионисий Аеропагит :

*“Да възнеем благия и вечен Живот като мъдър и мъдрост-в-себе си, най-вече като основа на съществуване на всяка мъдрост и съзнание”.*³

Б. БОГ ЗНАЕ ДНИТЕ НИ

В почти всички религии има такава идея за това, че по някакъв начин дните на живота ни са преброени и определени предварително от някаква Съдба или Бог. Често чуваме хората примирено да казват “Е, ще видим каквото ни е писано”. Интересно е , че такава идея не липсва и в Божието слово:

² Пак там

³ Псевдо-Дионисий АРЕОПАГИТ, За Божествените имена. София, ГАЛ-ИКО, 1999, с.102

Господ знае дните на непорочните (Пс 37:18)

Но Духа, който ние християните приемаме чрез тези думи ни носи съвсем друга светлина, различна от мрачния фатализъм. Придава ни доверие в премъдростта на Божия промисъл. Защото дните ни в ръката на Господа, означават винаги и всякога Живот. Ние знаем какво можем да очакваме.
Ние знаем, какво “ни е писано”! Писано е : “Който вярва в Него има вечен живот”.

В. БОГ ЗНАЕ СЪРЦЕТО НИ

По време на своята дейност на земята Исус среща много хора. Среща и своите ученици. Всички, по човешки казано, носят своите слабости. Но Исус поставя ясно разграничение в отношението си към едни спрямо други.

Той осъжда фарисеите като сребролюбци въпреки че те се опитват да пазят Божия закон и морал. С особена сила на гнева си Той им заявява: “ *Бог знае сърцата ви* (Лк16:15) и им казва с това, че тяхната праведност е мерзост пред Бога.

Същевременно Исус се смиява над страхливеца Петър и възстановява неговите позиции на водач всред апостолите. Защото познава сърцето му. И самият Петър в своето покаяние, разчита на това:

Господи, ти всичко знаеш (Йн 21: 15-17)

По това ще познаем, че сме от истината и ще уверим сърцето си пред Него относно всичко, което нашето сърце ни осъжда; защото Бог е по-голям от сърцето ни и знае всичко. (I Йн 3:19-20)

Г. ЗНАЕ МИСЛИТЕ, ДУМИТЕ И ДЕЛАТА НИ

*Защото, преди думата ми да е още на езика ми,
 Ето, Господи, Ти я знаеш цялата... (Псалом 139:4)*

Исус... знаеше техните помисли (Мт 12:25)

*Зная твоите дела, труда и търпението ти и че не можеш да търпиш
 лошите човеци (Ок 2:2)*

Д. БОГ ЗНАЕ ГРЕХОВЕТЕ НИ

Адам не може да се скрие от Бога, колкото и да му се иска.

Ние също. По-разумно е да признаем фактите на греха пред Бога, както псалмопевецът:

*Господи, ти знаеш безумието ми и прегрешенията ми не са скрити от теб
 (Пс 69:5)*

По сложен е въпросът, когато цяла една местна църква е поставена под санкцията на изобличение за грях от Всезнаещият Господ. Кога и как става това? В книгата Откровение четем тези предупреждения:

Зная делата ти, че на име си жив, но всъщност си мъртъв.

(Ок 3:1 – до църквата в Сардис)

Зная делата ти, че не си студен, нито горещ.

(Откровение 3:15 – до църквата в Лаодикия)

За това нека да се молим, ако като църква вървим в някои отношения, по пътя на Лаодикия и Сардис, Бог да ни го покаже навреме и да ни помогне да се поправим!

Е. ЗНАЕ НУЖДИТЕ И ТРЕВОГИТЕ НИ

Ето това е нещо, което ни дава сили, да продължаваме да вървим по пътя, който Господ ни е отредил:

Отец ви знае от какво имате нужда (Матей 6:8)

Зная твоята скръб и сиромашия (Ок 2:9 – до църквата в Смирна)

Ж. ЗНАЕ КОИ СА НЕГОВИТЕ И НАШИТЕ ВРАГОВЕ

Исус от начало знаеше кои са невярващите и кой е тоя, който щеше да го предаде (Йоан 6: 64)

Струва ми се, че това знание е било един от най-тежките товари в съзнанието на Господа през цялото време, когато Юда беше в състава на апостолската група, и то по Божия воля.

А Ти, Господи, знаеш целия им замисъл да ме убият (Йеремия 18:23)

В онзи случай пророк Йеремия се оплаква на Бога за това, че като верен божий слуга рискува живота си. Той избличава водачите на юдеите в престъпления, корупция и в изграждането на съмнителни военни съюз с най-покварената империя на Египет. Но същевременно уповава на Божията промисъл и контрол и не отпада от своето призвание на Божий служител.

З. ЗНАЕ КАК ДА СПАСЯВА

“Спасението ни не е наше собствено постижение. Връзката ни с Бога не е резултат от пътека, която ние проправяме към Него. Това е невъзможно. Ние не сме способни да се издигнем до нивото на Бога като изпълняваме Неговите стандарти. Дори и да можехме да го сторим, това все пак нямаше да е наше постижение. Самият факт, че знаем какво Той очаква от нас е следствие от Неговото откровение, а не наше откритие...”⁴

Но освен това спасително Откровение, което ние имаме в пълнота, чрез Исус Христос, Бог ЗНАЕ подходящите средства на Своята благодат за всеки един от нас, знае всеки как и до къде е бил наранен, повреден или извратен от греха. Бог знае как да спаси удавника и знае как да спаси и този, който гори в огън – и в физически и в духовен смисъл.

Но Господ знае как да избави благочестивите от напаст, а неправедните да държи под наказание за съдния ден (2Пе 2:9)

И тъй като Спасението в своята същност е помилване в един справедлив Съд, в който слабите и обвинените сме ние, то сам Бог се явява и наш справедлив Съдия, Който знае всяко наше престъпление, но и наш Адвокат, който знае - и е изработил - възможно най-убедителната законова защита. Тук се сблъскваме с онова ослепително откровение за пресвятия огън на Божия Съвет в единството на Светата Троица, където Святият Дух довършва Христовото дело. Този Дух, който ходатайства непрекъснато за нас, така че от добре познати противници да бъдем припознати като светии .

⁴ М. ЕРИКСЪН, *Християнско богословие*. София, Нов човек.с.323

А този, който изпитва сърцата, знае какъв е умът на Духа, защото Той ходатайства за светите... (Рм 8: 27)

И тогава си задаваме логичния въпрос:

3. КАК СТОИМ ПРЕД ВСЕЗНАЕЩИЯ БОГ?

“В Божественото всезнание ние виждаме противопоставени едно срещу друго чувствата на ужас и възторг от Божеството. Че Бог познава проникновено всяка една личност – това може да стане причина за смразяващ страх за онзи, който има да крие някакъв неизоставен грях, някакво скрито престъпление, извършено срещу човек или срещу Бога”⁵

На въпроса как стоим пред всезнаещия Бог съответства още един въпрос : А как стоим пред хората? Хората не са всезнаещи, но знаят много повече за нас от колкото предполагаме.

Вероятно в нашия живот има неща, които бихме предпочели хората да не знаят. И бихме предпочели хората от Църквата да не ги знаят. Факти от миналото. Факти от настоящето...

В такъв случай трябва ясно да си отговорим – защо не искаме да ги знаят?

В нашето минало може би има факти на грях. Ако за този грях ние сме се покаяли пред Бога, в името на Исус Христос, с искреност и воля да не го допускаме повече – ние сме изпълнили най-важната стъпка.

- Но в някои случаи тези грехове ще засягат някои наши близки. Тогава трябва да ги изповядаме и пред тях.
- В някои случаи те могат да засегнат нашите взаимоотношения и служения в Църквата. Тогава трябва да се изповядат пред доверени, с духовен опит служители на Църквата
- В някои случаи се налага да изповядаме греха си и пред цялата Църква.

“Изповядайте един на друг греховете си” (Як 5:16)

В настоящето ни може би има непреодолим за нашите сили грях.

- В някои случаи това е грях в действията и начина ни на живот, несъвместим с Божието слово и Христовия Дух в нас.
- В други случаи това е особена уязвимост от покварени мисли или спомен за минали грехове.

Пътят за решение на такъв проблем е подобен на това, което казахме вече.

- Първата стъпка е изповед с покаяние пред Бога.
- Втората - да кажем с волята на Христовия дух: Стоп! Да тук!
- И ако все пак виждаме, как грехът не ни е оставил напълно и нямаме сили да го изличим от съзнанието си, нека най-напред си спомним, че Господ го ЗНАЕ и го е ИЗСТРАДАЛ вече на кръста. Тогава и ние няма да Го оставим “на мира” в молитва, докато Той не ни даде сила и пълно изцеление.

⁵ Ейдън ТОУЗЪР. *Познаването на Святия Бог*. Анонимно издателство, 1980, с.55

- И в този случай от голяма полза е съветването с пастир или доверен и духовно зрял член на Църквата.
“Изповядвайте едни на друг греховете си.”

Когато изповядваме греховете си един на друг, това означава, че взимаме съвсем на сериозно убеждението си, че стоим пред Бога, Който знае всичко.

*“За нас, които сме потърсили убежище в...Евангелието е неизказано сладко знанието, че нашият Небесен Отец ни познава напълно. Не може да ни навреди никой клеветник...Не може да излезе, клатушкайки се, от някой килер и някакъв забравен скелет за да ни сконфузи и разкрие нашето минало”.*⁶

Но това не е всичко!

Когато стоим пред Бога с покаяние и вяра в името на Исус Христос, ние влизаме в едно познание, което се развива през годините – от вяра към вяра – ПОЗНАВАНЕТО НА БОГА. Ние започваме и продължаваме да откриваме непрекъснато Неговите качества и характер на които дължим своето Спасение. Познанието на Бога не е абстрактно знание за Бога, а дълбока връзка на общуване с Него, като човечи открили себе си, че са синове и дъщери на този Бог. А това означава, че няма нищо, заради което Бог ще се отвърне от нас, *“тъй като Той ни е познавал отлично, преди ние да сме Го познали и ни е призовал към Себе Си в пълното познание на всичко, което е против нас”.*⁷

Нека мислите които споделихме, да засият нашия дух на поклонение пред Бога, Който знае всичко. И нека засият нашия копнеж да Го познаваме все повече, с основанието, че Той ни познава съвършено преди създаването на Света. Затова можем да кажем с Апостол Павел :

*Прекланям коленете си пред Отец на Господ Исус Христос,
 От Когото носи името си всеки род на небето и на земята
 (...) ДА ПОЗНАЕМ ХРИСТОВАТА ЛЮБОВ
 КОЯТО НИКОЕ ЗНАНИЕ НЕ МОЖЕ ДА ОБГЪРНЕ
 ЗА ДА СЕ ИЗПЪЛНИМ В ЦЯЛАТА БОЖИЯ ПЪЛНОТА (Еф 3:14-19)
 АМИН*

⁶ Пак там, с.57

⁷ Пак там.